

Leppävirran seurakunta

Talousarvio 2024

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024-2026

Sisälllys

I	Yleisperustelut	3
1	Yleiskatsaus	4
1.1	Yleinen talouden kehitys	4
1.2.	Seurakuntatalouksien talouden kehitys	4
1.3.	Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus	5
1.4.	Arvio tulevasta kehityksestä	7
1.5.	Seurakunnan painopistealueet vuonna 2024.....	8
1.6.	Henkilöstö.....	10
1.7.	Talousarvion rakenne	12
1.8.	Talousarvion sitovuus	13
II	Käyttötalousosa	14
2	Perustelut.....	14
2.1	Hallinto (pl 1)	15
2.2	Seurakunnallinen toiminta (pl 2)	17
2.3	Hautaustoimi (pl 4)	32
2.4	Kiinteistötoimi (pl 5)	33
III	Tuloslaskelmaosa	34
1.1	Perustelut.....	34
1.2	Tuloslaskelmat	35
IV	Investointiosa	37
4.1	Perustelut.....	37
4.2	Investointiosa hankkeittain	37
V	Rahoitusosa	38
VI	Yhteenvetotaulukko.....	39

VII Hautainhoitorahasto	39
-------------------------------	----

I Yleisperustelut

Elämme keskellä epätietoisuutta. Mitä maailmalla tapahtuu ja mitä siitä seuraa suomalaisille? Monien mieltä hallitsee epätietoisuus siitä, miten pärjään ja riittävätkö rahani elämiseen? Kun ajatukset täyttyvät huolilla, on erityisen tärkeää kääntää ajatukset kohti toivoa. Seurakunta on visionsa mukaisesti läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa yhteisöllisyyttä lujittaen.

Seurakunnan strategiassa todetaan, että panostamme lasten, nuorten ja perheiden osallisuuteen ja tuemme yhteisöllisyyttä, hengellistä elämää ja kasvua eri ikäryhmissä. Vuoden 2024 talousarviossa on varauduttu palkkaamaan yksi laaja-alainen nuorisotyönohjaaja lisää.

Leppävirran seurakunnan taloudellinen tilanne on vakaa, mutta edellisiltä vuosilta tutut haasteet ovat edelleen olemassa. Verotulojen ennustaminen on yhä vaikeaa ja seurakunnan jäsenmäärä on laskeva.

Leporinne valmistui vuonna 2023, ja vuonna 2024 ei ole tarkoitus tehdä suurempia investointeja. Kiinteistöt ovat hyvässä kunnossa. Talousarviovuonna keskitymme hautausmaiden hoitoon ja lisäämme työntekijäresurssia yhdellä kausityöntekijällä. Lisäksi selvitämme kirkon virsitaulujen muuttamista digitaalisiksi.

Kirkon ympäristödiplomin hankkiminen ja sen mukainen toiminta ovat koko seurakuntaa yhdistävä prosessi. Se on vaativa, mutta samalla palkitseva prosessi ohjatessaan meitä niin yhteisönä kuin sen jäsenenä yhdessä kantamaan ympäristövastuuta entistä paremmin.

Aikamme epävarmuudesta huolimatta saamme aloittaa uuden toimintavuoden levollisin mielin ja toiveikkaina. Yhdessä toimien, yhteen hiileen puhaltaen on hyvä jatkaa eteenpäin.

Jeremia 29:11: Minun ajatukseni ovat rauhan eivätkä tuhon ajatuksia: minä annan teille tulevaisuuden ja toivon.

Kirsti Tapanainen
kirkkoherra

Tiina Pehkonen
talouspäällikkö

1 Yleiskatsaus

1.1 Yleinen talouden kehitys

Kansantaloutta ovat viime vuosina haastaneet niin koronapandemia, Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, korkea inflaatio kuin korkojen nousukin. Talouden kokonaiskuva tällä hetkellä on kaksijakoinen. Myönteisesti talouden kehitykseen ovat vaikuttaneet energiainvestoinnit ja tuontienergian hintojen lasku viime talven kriisitasolta. (Tilastokeskus, 18.9.2023). Toisaalta Suomen pankin väliennusteen (15.9.2023) mukaan Suomi on taantumassa. Talouden elpymisen ennakoidaan kestävän pidempään kuin aiemmin on arvioitu. Kansainvälisen talouden kehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet, mikä heijastuu myös Suomen talouteen.

Työllisyystilanne on vuoden aikana kehittynyt niin, että työllisyysasteen trendi oli heinäkuussa 74,2 prosenttia, mikä on 0,5 prosenttiyksikköä korkeampi kuin edellisen vuonna vastaavaan aikaan (TEM 22.8.2023). Työllisyyden ennustettiin kuitenkin vielä kesäkuussa (VM 15.06.2023) kasvavan ensi vuodesta lähtien ja vuonna 2025 työllisyysasteen ennustetaan olevan 74,6 prosenttia.

Suomen talouden ei ennusteta kasvavan vuonna 2023. Vuodelle 2024 VM ennusti kesäkuussa kuitenkin jo 1,4 prosentin talouskasvua ja vuodelle 2025 hieman korkeampaa 1,9 prosentin talouskasvua. (VM 15.06.2023). Suomen pankin arvio vuodelle 2024 oli kesäkuussa 0,9 prosenttia. Osuuspankin elokuinen ennuste ei ennusta talouskasvua vuodelle 2024 ja Säästöpankkiryhmäkin arvioi kasvun jäävän 0,6 prosenttiin. Suomea koskevat uusimmat talousennusteet löytyvät koottuna Finanssiala ry:n sivustolta

1.2. Seurakuntatalouksien talouden kehitys

Kirkon talous on selvinnyt viime vuosien haasteista odotettua paremmin. Vuonna 2022 kirkollisveroa tilitettiin 929,4 milj. euroa (912,6 milj. vuonna 2021). Kirkollisveron määrä kasvoi 16,8 miljoonalla eurolla. Tämän vuoden tammi-elokuussa verotuloja on kertynyt 10,6 % enemmän kuin edellisenä vuonna samaan aikaan. Seurakuntien taloudellinen kehitys eriytyy edelleen. Vaikka kirkollisveron tuotto vuonna 2022 kasvoi 157 seurakuntataloudella (61 %), 99 seurakuntataloudella (39 %) se väheni.

Vaikka kirkollisverotilitykset ovat pysyneet 2020-luvun alkuvuosina vakaina lukuisista haasteista huolimatta, vuodesta 2023 muodostuu monestakin syystä poikkeuksellinen. Vuonna 1.1.2023 toteutettu sote-verouudistus parantaa kirkollisveron reaalista tuottoa ja inflaation puristuksessa tehdyt palkkatkaisut, ja eläkkeiden vahva inflaationsidonaisuus nostavat seurakuntalaisten verotettavan tulon määrää. Verotuksen painopisteen siirryttyä valtion verotukseen vähennykset kohdistuvat aiempaa enemmän valtion verotukseen ja aiempaa vähemmän kunnallis- ja kirkollisveroon, mikä johtaa teholtaan parempaan veroprosenttiin ja tavallista suurempiin veronnousuihin. Muutos lienee kertaluonteinen.

1.3. Seurakunnan toiminnan ja talouden katsaus

Leppävirran seurakunnan taloudellinen tilanne on vakaa. Leppävirran seurakunta pysyi talousarvioaramissaan vuonna 2022. Tilikauden tulos oli 41 062,91 euroa ylijäämäinen vuonna 2022 (330 371,53 euroa, 2021). Kuluvana vuonna 2023 arvioidaan toteutuvan myös ylijäämäisenä.

Vuodelle 2024 Leppävirran seurakunta tekee alijäämäisen talousarvion. Suunnitelman mukaiset poistot ovat 198 000 euroa.

Valtion rahoitus

Valtion rahoitusta lakisääteisiin yhteiskunnallisiin tehtäviin Leppävirran seurakunta saa kuluvana vuonna noin 188 000 euroa. Hautustoimen maksutuotoilla katetaan noin 25 prosenttia hautustoimen kokonaiskustannuksista.

Kriisiytyvän seurakunnan mittarit

Kriisiytyvän seurakunnan mittarien valossa Leppävirran seurakunnan tilanne on vakaa. Talouden mittareista tilinpäätöksessä 2022 toteutui rahavarojen riittävyys, joka oli 342 päivää (alaraja alle 90 päivää).

Henkilöstökulujen kasvuun vaikuttaa lastenohjaajan vaihtuminen nuorisotyönohjaajaksi, sekä yhden kausityöntekijän lisäys.

Seurakunnan toiminnassa ja hallinnossa ei ole ilmennyt puutteita.

Kriisiytyvän seurakunnan toiminnan ja hallinnon mittarit	TP 2022	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio kuluva vuosi	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio Talousarvio 2024
1. Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät <ul style="list-style-type: none"> • Puutteet hautustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa. • Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa. • Puutteellisuudet kirkonkirjojen ja väestötietojärjestelmään liittyvien tehtävien hoidossa. 	Hautustoimen ja hautausmaan ylläpitotehtävien resurssit ovat riittävät ja henkilökunta on ammattitaitoista. Kulttuurihistorialliset rakennukset ja irtaimiston ylläpito on hoidettu asianmukaisesti. Leppävirran seurakunta kuuluu Kuopion aluekeskusrekisteriin.		
2. Seurakunnan hallinto ja viranomais-toiminta <ul style="list-style-type: none"> • Toimielinten kokoonpanoon ja toimivuuteen liittyvät ongelmat • Hallintomenettelyn puutteellisuudet 	Toimielimet toimivat asianmukaisesti.		

<p>3. Seurakunnan toimintaorganisaatio</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perustehtävien (KL 4:1) mukaisen toiminnan ylläpidon ilmeiset puutteet ja laiminlyönnit • Seurakunnan jäsenmäärä on laskenut viimeisten viiden vuoden aikana 15 % ja on arviointihetkellä alle 2000 jäsentä • Jäykkä, lokeroitunut, eristäytynyt ja/tai uusiutumiskyvytön toimintakulttuuri 	<p>Seurakunnan toimintaorganisaatiossa ei ole ollut puutteita tai laiminlyönnejä.</p> <p>Seurakunnan jäsenmäärä on 6986 jäsentä.</p> <p>Toimiva toimintakulttuuri.</p>		
<p>4. Johtaminen seurakunnassa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisen heikkoudet • Johtamista tukevat strategiset linjaukset, kuten toimintasuunnitelma, seurakunnan strategia/toimintalinjaus/missio/visio, kiinteistöstrategia, henkilöstösuunnitelma, koulutussuunnitelma tai valmiussuunnitelma puuttuvat • Puuttumattomuus seurakunnan operatiivisessa johtamisessa esiintyviin pitkäaikaisiin ongelmiin • Haluttomuus yhteistyöhön lähi-seurakuntien, rovastikunnan muiden seurakuntien ja/tai tuomiokapitulin kanssa. 	<p>Seurakunnassa on johtaminen kunnossa.</p> <p>Seurakunnan strategia, kiinteistöstrategia, koulutussuunnitelma ovat kunnossa.</p> <p>Yhteistyö rovastikunnan seurakuntien kanssa on hyvä ja yhteys tuomiokapituliin.</p>		<p>Kiinteistöstrategian päivittäminen.</p>
<p>5. Seurakunnan henkilöstö</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstön määrä • Henkilöstön työhyvinvoinnissa on toistuvia ongelmia • Ongelmat riittävän henkilöstön määrässä ja rekrytoinnissa työaloittain tarkasteltuna. 	<p>Henkilöstön määrä on riittävä.</p> <p>Henkilöstön työhyvinvoinnissa ei ole ongelmia. Henkilöstön rekrytoinnit ovat onnistuneet. Yhtään virka/tehtävää ei ole jäänyt täyttämättä.</p>		

Kriisiytyvän seurakunnan talouden mittarit	TP 2022	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio	Toimenpiteet tilanteen korjaamiseksi/arvio
		kuluva vuosi	Talousarvio 2024
1. Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on negatiivinen kolmena peräkkäisenä vuotena taikka viimeisen tilikauden tulos on negatiivinen ilman kertaluonteisia eriä ja kirkollisveroprosentti on 2,0 tai korkeampi.	Tilikauden tulos ilman kertaluonteisia eriä on 13 875 euroa alijäämäinen. Kirkollisveroprosentti on 1,65.	Kirkollisveroprosentti on 1,6.	
2. Seurakunnan taseessa oleva edellisten tilikausien yli/alijäämä luku on tilinpäätöksen perusteella menossa alijäämäiseksi, eikä sen kattamista seuraavan kolmen vuoden aikana voida laskelmin osoittaa ilman kertaluonteisten erien tai metsänhoitosuunnitelman ylittävän myynnin toteuttamista.	Taseessa on edellisten tilikausien ylijäämää 2 139 585 euroa.		
3. Maksuvalmius on alle 90 päivää, tai maksuvalmius heikkenee kolmena peräkkäisenä tilikautena.	342 päivää		
4. Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista kasvaa kolmena peräkkäisenä vuonna.	Henkilöstökulujen osuus toimintakuluista on 0,1 prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna.		

Leppävirran seurakunta ei muodosta konsernia.

1.4. Arvio tulevasta kehityksestä

Yleiset ja paikalliset kehitysnäkymät

Leppävirran kunnan asukasluvun ennustetaan olevan Tilastokeskuksen ennusteen mukaan 8 440 vuonna 2030. Kunnan asukasluku oli 9 176 (31.12.2022).

Leppävirran seurakunnan jäsenmäärä oli 6 986 (31.12.2022). Jäsenennusteen mukaan jäsenmäärä on noin 6002 vuonna 2030. Jäsenistö vähenee noin kahden prosentin vuosivauhtia. Jäsenmäärän laskuun vaikuttaa voimakkaasti kuolleiden määrä suhteessa syntyviin. Kirkkoon kuumisaste Leppävirralla on 76,1 % (31.12.2022).

	Jäsenet, henk.	Muutos ed. vuodesta, henk.	Muutos ed. vuo- desta %	Kirkkoon kuuluvuus, %
2022	6986	-153	-2,14	76
2023	6853	-133	-1,90	75
2024	6724	-129	-1,88	75
2025	6603	-121	-1,80	74
2026	6477	-126	-1,91	74
2027	6358	-119	-1,84	73
2028	6235	-123	-1,93	72
2029	6123	-112	-1,80	72
2030	6002	-121	-1,98	71

Verotuloarvio

Kirkkohallituksen FCG:ltä tilaaman verotuloennusteen mukaan vuonna 2024 verotuloja ennustetaan kertyvän 2 025 000 euroa. Verotulojen arvioidaan kasvavan hieman kaikkina talousarvin suunnitteluvuosina. Veronalaisten ansioiden ja eläketulojen kasvu on pitänyt verotuoton tois- taiseksi odotettua paremmalla tasolla ja 1.1.2023 voimaan tullut sote-verouudistuskin näyttäisi nyt talousarvion laadintahetkellä vaikuttavan vuoden 2023 verotulokertymään positiivisesti.

Leppävirran seurakunta alensi veroprosenttia vuodelle 2023.

Kirkkovaltuusto päätti vuoden 2024 kirkollisveroprosentiksi 1,6. Verotulokertymään vaikuttavat monet tekijät kuten talouden yleinen kehitys, työllisyystilanne, seurakunnan jäsenten ansio- ja eläketulojen määrä sekä seurakunnan tuloveroprosentti. Sote-verouudistuksen lopullista vaikutustakaan ei vielä talousarvion laadintahetkellä tiedetä. Maailmantalouden tilanteeseen liittyy tällä hetkellä monia epävarmuustekijöitä, minkä vuoksi verotulojen ennustaminen on hyvin haastavaa.

1.5. Seurakunnan painopistealueet vuonna 2024

Leppävirran seurakunnan missio, visio ja strategia

Missio - Tätä varten me olemme olemassa

Leppävirran seurakunnan tehtävä on kutsua ihmisiä armollisen ja rakastavan Jumalan yhteyteen, tuoda elämään kestävä perusta ja rohkaista välittämään lähimmäisistä ja luomakunnasta.

Visio - Tällainen haluamme olla

Yhteisestä jumalanpalveluksesta voimaa ammentava seurakunta on jäsenilleen uskon, toivon ja rakkauden yhteisö. Leppävirtalaiset hakevat seurakunnasta tukea elämänsä haasteisiin ja saavat voimaa vastuullisuuteen ja palveluun. Seurakunta on läsnä ihmisten arjessa ja juhlassa yhteisöllisyyttä lujittaen.

Leppävirran seurakunnan painopistealueet vuonna 2024–2026

Seurakunta tarjoaa seurakuntalaisille mahdollisuuden kantaa vastuuta ja toimia yhteiseksi hyväksi. Strategian mukaisesti toimimme luomakunnan, yhteiskuntarauhan ja oikeudenmukaisuuden hyväksi. Edistämme maahanmuuttajien osallisuutta ja hyvinvointia. Painotamme lähetystyön merkitystä ja tuemme eri tavoin seurakuntamme nimikkolähettejä ja -kohteita.

Hiilineutraali kirkko 2030-strategia ja ympäristöasiat

Kirkon tavoitteena on olla toiminnassaan hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Kirkon seurakuntien tarpeisiin räätälöity ympäristöjärjestelmä Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jonka avulla toteutetaan kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteita. Tavoitteena on, että kaikilla seurakunnilla on ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä. Hiilineutraaliuteen pyritään [viiden tavoitteen](#) avulla, jotka sisältävät suosituksia toimenpiteistä.

Talousarviovuoden aikana Leppävirran seurakunta tekee päätöksen ympäristödiplomin hakemisesta ja nimeää ympäristövastaavan, sekä ympäristötyötoimikunnan. Tavoitteena on saada ympäristödiplomi talousarviovuoden aikana.

Arviot seurakunnan kiinteistöjen kehityksestä sekä kiinteistöjen tulevista investointitarpeista kiinteistöstrategian mukaisesti

Vuonna 2020 valmistuneessa kiinteistöstrategiassamme tavoitteenamme on, että seurakunnan käytössä on perustehtävän kannalta keskeiset ja hyväkuntoiset toimitilat.

Seurakunnassamme on käytössä Basis-järjestelmän rakennus- ja kiinteistörekisteri, jossa rakennusten ja kiinteistöjen perustiedot ovat yhteisessä tietokannassa. Talousarvio vuonna lisäämme järjestelmään myös arvoesineiden perustiedot. Lisäksi otamme käyttöön sähköisen huoltokorttijärjestelmän.

Seurakunnan toimintaan suunnitellut muutokset

Leppävirran seurakunnan toimintaan ei ole suunnitteilla suuria muutoksia kuten seurakuntaliitoksia tai merkittäviä yhteistyökuvioita naapuriseurakuntien kanssa.

Riskien hallinta

Arvioitaessa seurakunnan toiminnan tulevaa kehitystä on tärkeää tunnistaa mahdolliset seurakunnan strategiset, toiminnalliset ja taloudelliset riskit.

1.6. Henkilöstö

Seurakunnassa työskenteli 31 henkilöä (30.6.2023). Vakituksessa palvelussuhteessa työskenteli 19 henkilöä, joista kaksi oli osa-aikaisia. Vakituksista naisia oli 15 ja miehiä 4. Määräaikaisissa työsuhteissa työskenteli 12 henkilöä, joista 8 olivat naisia. Vakinaisen henkilöstön määrässä ei ole tapahtunut muutoksia vuonna 2023. Talousarviovuonna vakinaisen henkilöstön määrä pysyy samana. Toinen lastenohjaaja jää eläkkeelle 1.1.2024 alkaen ja hänen sijalleen on tarkoitus rekrytoida määräaikainen nuorisotyönohjaaja, jonka työn painopiste olisi varhaisnuorten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä, mutta hän voi tarvittaessa olla myös esim. perhetyössä mukana. Lisäksi seurakunnassa on määräaikainen seurakuntapastori 30.9.2024 asti. Toinen kanttori on virkava-paalla 31.5.2024 asti ja hänelle on palkattu viransijainen.

VAKINAINEN HENKILÖSTÖ	
TYÖALOITTAIN	2023
Seurakuntapapisto	3
Kirkkomuusikot	2
Diakoniatyöntekijät	2
Nuorisotyöntekijät	2
Varhaiskasvatuksen työntekijät	2
Hallinto- ja toimistotyöntekijät	3
Kiinteistö- ja kirkonpalvelustyöntekijät	5
YHTEENSÄ	19

Leppävirran seurakunnassa ei ole laadittu erillistä henkilöstösuunnitelmaa, koska henkilöstön määrä on alle 20.

Henkilöstön kehittäminen ja hyvinvointi

Työntekijäkokouksia järjestetään säännöllisesti. Yhteistyötoimikunta kokoontuu tarvittaessa. Työnohjausmahdollisuus järjestetään kaikille halukkaille.

Henkilöstön kehittämiseen varaudutaan talousarvion koulutusmäärärahoilla. Esimiesten ja työntekijöiden välillä käydään kehityskeskusteluja.

Työntekijöille järjestetään talousarvio vuonna turvallisuuskoulutus ja hätäensiapukoulutus omissa tiloissa.

Virkistystoimikunta valitaan vuodeksi kerrallaan.

Henkilöstön työterveyshuollosta on sopimus Pihlajalinnan kanssa. Sopimus on toistaiseksi voimassa.

Tilikausi	1.1.2022- 31.12.2022	1.1.2021- 31.12.2021	1.1.2020- 31.12.2020
	Toteuma (€)	Toteuma (€)	Toteuma (€)
Palkat ja palkkiot	-906 042,03	-870 538,26	-870 436,90
Eläkekulut	-184 408,18	-178 534,85	-179 842,47
Muut henkilösivukulut	-22 799,25	-18 775,74	-28 775,98
Saadut henkilöstökorvaukset	10 351,01	3 071,18	76,91
Muut henkilöstökulujen oikaisut (+/-)	-807,94	1 579,09	20 169,17
YHTEENSÄ	-1 103 706,39	-1 063 198,58	-1 058 809,27
Matka-, majoitus- ja ravitsemuskulut	-27 238,29	-23 710,33	-23 967,87
Koulutuskulut ja koulutusmatka, majoitus- ja ravitsemiskulut	-3 410,95	-2 273,40	-2 401,81
Työterveyshuolto	-10 275,89	-7 220,40	-8 740,06
YHTEENSÄ	-40 925,13	-33 204,13	-35 109,74

Työssä jaksamiseen (hyvinvointi, liikunta- ja kulttuurisetelit) budjetoidaan kaikille taloussuunniteluvuosille 2 700 euroa.

Laadukkaan seurakunnallisen toiminnan turvaaminen edellyttää toimenpiteitä henkilöstön hyvinvoinnin varmistamiseksi. Henkilöstön hyvinvointi on ollut koetuksella viime vuosien jatkuvissa kriisitilanteissa. Työhyvinvointia parannetaan vaikuttamalla ennakoivasti työhyvinvointiin ja työnjakoon.

Tavoitteena on, että seurakunnalla on käytössään laatunsa ja määränsä puolesta sopiva henkilöstömäärä perustehtävän suorittamiseen. Työvoiman käyttö on joustavaa ja tehtäväkuvaukset ovat ajan tasalla, monipuolisia ja riittävän haastavia.

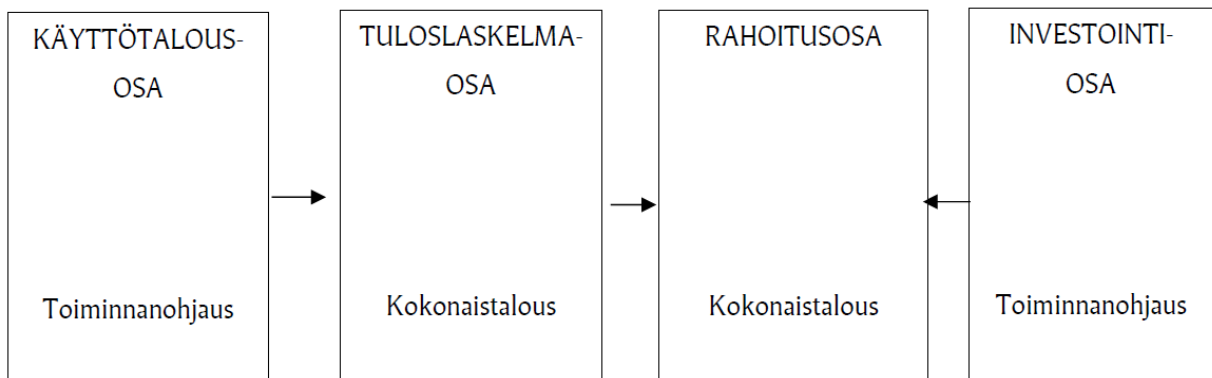
1.7. Talousarvion rakenne

Kirkkojärjestyksen mukaan jokaista varainhoitovuotta varten seurakunnalle on viimeistään edellisen vuoden joulukuussa hyväksyttävä talousarvio. Kirkkoneuvosto/yhteinen kirkkoneuvosto vastaa talousarvion ja toiminta- ja taloussuunnitelman laadinnasta. Kirkkovaltuusto/yhteinen kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion sekä vähintään kolmea vuotta koskevan toiminta- ja taloussuunnitelman. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään seurakunnan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset seurakunnan tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä. (KJ 6:2.3)

Talousarvio muodostuu käyttötalousosasta, tuloslaskelmaosasta, rahoitusosasta ja investointiosasta. Käyttötalous- ja investointiosat osoittavat, mihin seurakuntatalous kohdistaa käytettävissä olevat taloudelliset resurssinsa. Tuloslaskelma- ja rahoitusosat osoittavat, miten seurakuntatalouden taloudellinen tulos muodostuu ja miten seurakuntatalous toimintansa rahoittaa.

Käyttötalous muodostuu pääluokista, joita ovat hallinto, seurakunnallinen toiminta, hautaustoimi ja kiinteistötoimi. Pääluokat koostuvat tehtäväalueista, jotka puolestaan muodostuvat yhdestä tai useammasta tulosityksiköstä/kustannuspaikasta.

Kuva. Seurakuntatalouden talousarvion osat ja niiden liittyminen toisiinsa.

1.8. Talousarvion sitovuus

Talousarvion sitovuus merkitsee sitä, että määrärahaa ei saa käyttää muihin kuin kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston hyväksymässä talousarviossa osoitettuihin tarkoituksiin eikä enempää kuin niihin on osoitettu (KJ 6:2).

Määräraha on kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle antama, euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen. Tuloarvio on kirkkovaltuuston/yhteisen kirkkovaltuuston talousarviossa tehtäväalueelle asettama tulotavoite. Talousarvioon merkitään määrärahat ja tuloarviot pääsääntöisesti bruttoluvuin vähentämättä tuloja menoista tai menoja tuloista. Määrärahat ja tuloarviot voivat kuitenkin olla sitovia bruttositovuuden sijasta myös nettona, jolloin esim. tehtäväalueen toimintatulojen ja -menojen erotus eli toimintakate on sitova.

Kirkkovaltuusto hyväksyy talousarvion käyttötalousosassa tehtäväaluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet ja muut toiminnan tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot sillä tasolla, jolla talousarvio on sitova kirkkovaltuustoon nähden.

Leppävirran seurakunnan talousarvion sitovuustasot

Leppävirran seurakunnan talousarvion käyttötalousosan sitovuustaso kirkkovaltuustoon nähden on pääluokkataso (toimintakate 1) ja kirkkoneuvostoon nähden tehtäväaluetaso. Investointiosa on hankekohtaisesti sitova. Talousarvion sisäiset erät ja laskennalliset erät eivät ole sitovia eriä.

II Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa on esitetty Leppävirran seurakunnan tehtäväluekohtaiset sitovat toiminnalliset tavoitteet sekä tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot pääluokkatasolla. Käyttötalousosa on sitova kirkkovaltuustoon nähden pääluokkatasolla (toimintakate 1).

Käyttötalousosassa esitetään myös sisäiset erät, koska ne ovat toiminnan ja talouden kannalta oleellisia, vaikka ne eivät olekaan sitovia eriä. Sisäisiä eriä ovat esimerkiksi sisäiset vuokrat.

2 Perustelut

Koko seurakuntatalous:

	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-336 334,81	-334 400,00	-352 250,00	-332 250,00	-332 250,00
Toimintakulut (ulkoiset)	1 882 238,01	2 002 000,00	2 139 600,00	2 116 700,00	2 111 200,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	1 545 903,20	1 667 600,00	1 787 350,00	1 784 450,00	1 778 950,00
.					
Toimintatuotot (sisäiset)	-462 544,21	-41 300,00	-39 400,00	-39 400,00	-39 400,00
Toimintakulut (sisäiset)	462 544,21	41 300,00	39 400,00	39 400,00	39 400,00
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 545 903,20	1 667 600,00	1 787 350,00	1 784 450,00	1 778 950,00
.					
Poistot ja arvonalentumiset	171 585,43	189 500,00	198 000,00	198 000,00	198 000,00
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	67 519,22				
Sisäiset vyörytyserät	0,00				
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	1 785 007,85	1 857 100,00	1 985 350,00	1 982 450,00	1 976 950,00

Hallinto yhteensä:

2.1 Hallinto (pl 1)

	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-8 782,88	-7 700,00	-8 700,00	-8 700,00	-8 700,00
Toimintakulut (ulkoiset)	318 156,90	337 700,00	371 000,00	371 000,00	371 000,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	309 374,02	330 000,00	362 300,00	362 300,00	362 300,00
.					
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	31 971,17	3 100,00	3 300,00	3 300,00	3 300,00
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	341 345,19	333 100,00	365 600,00	365 600,00	365 600,00
.					
Poistot ja arvonalentumiset	8 994,98	4 300,00	2 300,00	2 300,00	2 300,00
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	216,06				
Sisäiset vyörytyserät	-315 205,39				
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	35 350,84	337 400,00	367 900,00	367 900,00	367 900,00

Hallintoelimet 1001010100

Hallintoelimet vastaavat seurakunnan strategisesta johtamisesta ja ylimmästä päätöksenteosta. Seurakunnan päätösvaltaa käyttävät hallintoelimet ovat kirkkovaltuusto, kirkkoneuvosto ja johdokunnat.

Taloushallinto, henkilöstöhallinto ja yleishallinto 1001050100

Taloushallinnon tehtävä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa talouspalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa.

Henkilöstöhallinnon tehtävänä on Kirkon palvelukeskuksen tehtävajakotaulukon mukaisesti tuottaa henkilöstöpalvelut yhteistyössä Kirkon palvelukeskuksen kanssa. Henkilöstöhallinto kehittää henkilöstösuunnittelua ja henkilöstöhallinnon prosesseja sekä raportoi henkilöstöasioista. Henkilöstöhallinnon vastuulle kuuluu myös henkilöstön koulutus, työhyvinvointi- ja työterveyspalvelut, TYKY-päivät, liikunta- ja kulttuurisetelit.

Yleishallinnon tehtävä on seurakunnan toimitusten aika-, paikka- ja työntekijävarausten hoitaminen, asiakaspalvelu, tiedottaminen ja toimistotehtävien hoitaminen. Tehtävälueen kuluja ovat yleiset hallinnolliset menot, Katrina-varausohjelman käyttömenot, IT-tukipalveluiden maksuosuus ja Kirkon palvelukeskuksen (Kipa) maksut.

Painopistealueet 2024-2026

1. Katrina-kalenteriohjelman hyödyntäminen laajemmin
2. Kirkollinen arvoesineistö viedään Basis-järjestelmään

Talous- ja henkilöstö- ja yleishallinnon tavoitteet 2024

- 1.Kirkollinen arvoesineistö viedään Basis-järjestelmään
- 2.Katrina-kalenteriohjelman tietojen vienti Lukkariin rajapintaa käyttäen

Kirkonkirjojenpito 1001070113

Seurakunta ostaa palvelut Kuopion aluekeskusrekisteriltä, joka huolehtii seurakunnan jäsenten väestökirjanpitoon liittyvistä tehtävistä.

Atk-laitteistot ja ohjelmat 1001080927

Seurakunta on ostanut itse tietokoneet vuoden 2022 loppuun asti. Leppävirran seurakunta kuuluu Itä-Suomen It-aluekeskukseen eli litaan. Kaikki litan alueen seurakuntien tietokoneet, jotka liitetään toimialueeseen (kirkkoverkkoon) hankitaan litan toimesta. Hankinnat tehdään kilpailutetulla hankintasopimuksella valitun laitetoimittajan kautta. Seurakunta rahoittaa jatkossa laitteet olemassa olevalla rahoitussopimuksella 3 Step IT Oy:n kanssa, jonka kautta laitteet hankitaan seurakuntaan vuokralaitteina.

2.2 Seurakunnallinen toiminta (pl 2)

Seurakunnallinen toiminta yhteensä:

	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-87 382,58	-43 100,00	-43 750,00	-43 750,00	-43 750,00
Toimintakulut (ulkoiset)	885 725,73	967 100,00	982 000,00	982 000,00	982 000,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	798 343,15	924 000,00	938 250,00	938 250,00	938 250,00
.					
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	411 527,84	38 200,00	36 100,00	36 100,00	36 100,00
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	1 209 870,99	962 200,00	974 350,00	974 350,00	974 350,00
.					
Poistot ja arvonalentumiset					
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut					
Sisäiset vyörytyserät	369 224,53				
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	1 579 095,52	962 200,00	974 350,00	974 350,00	974 350,00

Yleisen seurakuntatyön toimintasuunnitelma

Toiminta-ajatus

Yleinen seurakuntatyö on seurakunnan aikuisväestölle tarkoitettua julistus-, opetus-, lähetys- ja musiikkityötä. Sen keskeisenä innoituksen ja yhteyden lähteenä on jumalanpalveluselämä. Päämääränä on ohjata seurakuntalaiset kokemaan evankeliumi sekä elämän voimaksi ja iloksi että vastuullisuuden lähteeksi. Vaikka yleinen seurakuntatyö jakautuu toiminta- ja taloussuunnitelmassa eri kokonaisuuksiin, on se johtamisen ja toteuttamisen näkökulmasta jakamaton kokonaisuus. (Johtosääntö 2.12.2010)

Yleinen seurakuntatyö jakaantuu käytännössä lähinnä jumalanpalveluselämään, hautaan siunaamiseen, muihin kirkollisiin toimituksiin, pienryhmätoimintaan, muihin seurakuntatilaisuuksiin, musiikki- ja lähetystyöhön sekä sielunhoitoon. Musiikki- ja lähetystyön osalta laaditaan erilliset toimintasuunnitelmat.

Jumalanpalveluselämä 1002010200

Perimmäiseltä olemukseltaan kristillinen seurakunta on jumalanpalvelusyhteisö. Seurakuntamme visio myötäilee kokonaiskirkon visiota jumalanpalveluksesta voimansa ammentavana yhteisönä. Siksi jumalanpalveluksen tulee olla seurakunnallisen toiminnan ydin, josta on yhteys kaikkeen muuhun seurakunnalliseen toimintaan. Parhaimmillaan jumalanpalvelus on sekä seurakuntalaisille, luottamushenkilöille että työntekijöille levon, voimavarojen ja vastuullisen elämänasenteen

lähde. Tämän saavuttamiseksi on syytä keskittää huomiota jumalanpalvelusten huolelliseen suunnitteluun ja toteutukseen sekä jumalanpalvelusopetukseen.

Kirkkovuoden aikana kutsutaan jumalanpalvelusta rakentamaan ja toteuttamaan yhdessä työntekijöiden kanssa ihmisiä paitsi seurakunnan toiminnan eri lohkoilta myös yhteiskunnallisen elämän eri aloilta mahdollisimman laajasti. Eri-ikäisten muodostamat kuorot antavat jumalanpalveluselämälle sisältörikkkautta. Kristillisten järjestöjen, herätysliikkeiden ja kirkon lähetysjärjestöjen kanssa vietettävät kirkkopyhät ja yhteistyö monipuolistavat seurakunnan toimintaa merkittävästi. Myös eri yhdistysten ja järjestöjen kirkkopyhät sekä teemajumalanpalvelukset (esim. luontokirkko, rippikoulusunnuntai) ja maakirkot tuovat oman lisänsä jumalanpalvelusten kirjoon. Jumalanpalveluksiin liitytään nykyään usein myös nettiradion kautta.

Seurakunnan muu hartauselämä ei ole irrallaan jumalanpalveluselämästä, vaan liittyy siihen kiinteästi; sama kirkkovuosi kantaa kaikkea seurakunnan hartaus- ja jumalanpalveluselämää kaikissa ikäluokissa ja työmuodoissa. Myös kirkolliset toimitukset ovat osa jumalanpalveluselämää oman erityisluonteensa mukaisesti.

Hautaan siunaaminen 1002020203

Leppävirran seurakunnassa hautajaiset vievät runsaasti pappien ja kanttorien aikaa. Ennen siunaamista on papin tärkeää kohdata omaiset. Toisinaan tällaisia omaisten surutyötä tukevia käynnejä voi olla useitakin. Hautajaiset ovat myös merkittäviä tilaisuuksia evankeliumin julistamisen ja vierellä kulkemisen kannalta, koska niihin osallistuu runsaasti sellaisiakin ihmisiä, joilla ei ole muunlaista yhteyttä seurakunnan toimintaan. Siksi tähän työhön on syytä jatkossakin käyttää voimavaroja.

Muut kirkolliset toimitukset 1002030201

Kasteiden ja vihkimisten osalta toimituskeskustelut ovat tavallinen käytäntö. Konfirmaatiopäivä on kotien juhlapäivä. Rippikoulun toteuttajat, pappi mukaan lukien, käyvät pyynnöstä rippikoululaisten kodeissa. Toimitukset niitä edeltävine toimituskeskusteluineen on edelleen syytä hoitaa tunnollisesti, sillä erilaisissa tutkimuksissa ihmiset ovat varsin voimakkaasti ilmaisseet arvostavansa näitä toimituksia. Toimituskeskusteluissa itse toimituksen kulun selvittämisen lisäksi käsitellään toimituksen (esim. kaste) hengellistä merkitystä. Toimituskeskustelujen kautta syntyy luonteva yhteys seurakunnan työntekijään ja perheiden on muulloinkin helpompi lähestyä seurakuntaa tutun työntekijän kautta.

Muut seurakuntatilaisuudet 1002050204

Erilaisia ajankohtaisiin aiheisiin liittyviä seurakuntatilaisuuksia pyritään edelleen järjestämään. Kirkollisten järjestöjen vierailijat antavat oman lisänsä seurakunnalliseen työhön. Laitoksissa käydään säännöllisesti viettämässä hartaus- ja ehtoollishetkiä, ehtoollisissa erityisenä painotuksena kirkkovuoden juhla-ajat.

Sielunhoito 1002550000

Kaikilla seurakuntalaisilla on elämän ja uskon moninaisissa ongelmissa mahdollisuus kääntyä seurakunnan työntekijöiden puoleen. Tätä mahdollisuutta tulee pitää esillä. Ehtoollisen jakaminen sairaan luona, laitoksessa tai kotona, on myös tärkeä osa sielunhoitoa ja hengellistä toimintaa. Tärkeänä osana olisi myös opettaa ja toteuttaa hengellisen elämän harjoittamisen erilaisia tapoja seurakunnassa, esim. hiljaisuuden viljelyä.

Yleisen seurakuntatyön painopistealueet vuosiksi 2024-2026

1. Spiritualiteetin vahvistaminen
2. Luonto ja sen merkitys ihmiselle
3. Vapaaehtoistyön vahvistaminen

Yleisen seurakuntatyön kausitavoitteet 2024

1. Kutsutaan vapaaehtoisia useammin avustamaan ehtoollisella
2. Luomakunnan sunnuntain viettäminen kirkkovuoden aikana.

Musiikkityö 1002200000

Toiminta-ajatus

Seurakunnan musiikkityön ja kanttorin tehtävänä on vastata seurakunnan musiikkielämästä. Tavoitteena on musiikkielämän kautta tarjota seurakuntalaisille erilaisia mahdollisuuksia osallistua seurakunnan toimintaan.

Konsertit ja muut musiikkitilaisuudet

Yhteisvastuukonsertin toteuttaminen keväällä 2024. Kesän ja syksyn aikana järjestetyt tilaisuudet sisältäen 2-3 konserttia.

Yhteistyö

Kevät-, adventti- ja joulukirkkojen/hartauksien toteuttaminen yhdessä koulujen kanssa niin toivottaessa. Yhteistyötä pyritään tekemään myös paikallisten musiikin harrastajien kanssa.

Kerhojen musiikki

Kanttorin johdolla toteutettavat musiikkileikkikerhot. Kanttorin pitämät lauluhetket erilaisissa seurakunnan kerhoissa ja piireissä.

Musiikkiryhmät

Päiväkuoron ensisijaisena tavoitteena on antaa virkistystä varttuneemmille, laulamista kiinnostuneille seurakuntalaisille. Aiempi kuorokokemus voi olla eduksi, muttei ole pakollista. Päiväkuoro harjoittelee kevä- ja syyskaudella erikseen sovittuina keskiviikkoina. Kuoro osallistuu jumalanpalveluksiin sekä muihin seurakunnan tilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan.

Kuoroa johtaa kanttori Anne-Mari Kraft.

Kirkkokuoro on monipuoliseen kirkolliseen musiikkiin painottunut sekakuoro. Kuoro osallistuu jumalanpalveluksiin ja muihin seurakunnan tilaisuuksiin mahdollisuuksien mukaan. Lisäksi kuoro tekee esiintymismatkoja oman seurakunnan ulkopuolelle. Kuoroa johtaa kanttori Satu Rissanen.

Virsiukuoro on erikoistunut esittämään siioninvirsisovituksia. Kuoro esiintyy erityisesti Herättäjänpäivän messussa, mutta tarvittaessa myös muissa messuissa ja seurakunnan tilaisuuksissa. Kuoro harjoittelee erikseen sovittuina torstaina Vanhassa pappilassa. Kuoroa johtaa kanttori Satu Rissanen.

Kamarikuoro Canto harjoittelee monipuolista hengellistä kuoro-ohjelmistoa. Kuoro ei harjoittele joka viikko, vaan laulajat kykenevät myös omatoimiseen harjoitteluun. Lisäksi kuorolla on käytössä netissä toimiva Stemmakoulu harjoittelua varten. Kuoro osallistuu mahdollisuuksien mukaan seurakunnan eri tilaisuuksiin. Kuoroa johtaa kanttori Satu Rissanen.

Lasten musaryhmä harjoittelee erikseen sovittuina aikoina projektiluonteisesti. Ryhmässä soiteetaan erilaisilla soittimilla ja lauletaan yhdessä. Ryhmä esiintyy jumalanpalveluksissa ja muissa seurakunnan tilaisuuksissa muutaman kerran vuodessa.

Painopistealueet 2024 - 2026

1. Lasten ja nuorten musiikkikasvatus
2. Vapaaehtoiset mukaan seurakunnan musiikkielämään

Musiikkityön kausitavoitteet 2024

1. Lasten/nuorten osallistuminen seurakunnan tilaisuuksiin
2. Lähetysaiheiseen tapahtumaan osallistuminen tai sen järjestäminen

Lähetystyö 1002600000

Toiminta-ajatus

Lähetystyö on seurakunnan perustehtävä, joka perustuu Raamatussa annettuun lähetyskäskyyn. Seurakuntamme tavoitteena on viedä evankeliumia eteenpäin sekä olla lähettämässä ja tuke-massa niitä ihmisiä, jotka eri lähetysjärjestöjen kautta lähtevät työhön. Lähetystyö toteutuu seurakunnassamme nimikkosopimusten ja erityisesti vapaaehtoistyön kautta.

Vapaaehtoistyö

Kirpputori Valkea lähetti toimii vapaaehtoisin voimin kaksi kertaa viikossa keskiviikkoisin 13-17 ja lauantaisin 10-14. Kerran vuodessa pidetään arpajaiset ja ompelupäivä sekä kaksi kertaa vuodessa Pop Up kahvila. Myyjäisiä pidetään syyskaudella kahdet. Niiden tuotto käytetään oman seurakunnan nimikkokohteen, nimikkolähetysten ja kummilapsityön tukemiseen.

Miesten puolähetyspiiri toimii askartelupajalla kerran viikossa syksystä kevääseen, piirissä tehdään puutyötuotteita mm. lähetystyön hyväksi.

Lähetysten eri vapaaehtoistyöntekijäryhmille järjestetään virkistystoimintaa lähinnä retkien, virkistyspäivän ja joulujuhlan muodossa.

Nimikkotoiminta

Kansanlähetysten kanssa voimassa oleva nimikkosopimus Gerson Mgeyan työn tukemisesta Tansaniassa.

Suomen Lähetysseuran kanssa solmittu palvelusopimus kattaa seuraavat kohteet: seurakuntatyö Victoria-järven itäisessä hiippakunnassa Tansaniassa. Thaimaassa tuetaan kirkon seurakuntatyötä

sekä raamatunkäännöstyötä ko. kirkossa. Sopimuksessa on myös tukisumma Lasten pankin toimintaan. Lisäksi sopimus kattaa myös kummikohteet Etiopiassa, Tansaniassa ja Venezuelassa.

Lisäksi tuemme Medialähetys Sanansaattajien kautta Radio-ohjelmaa "Naiset toivon lähteellä" Intiassa. Muita sopimuksia: Venezuelasta kummikohteena on lukutaitoluokka. Lisäksi Angolasta on hankittu kummisopimus lukiolaisten ryhmän tukemisesta. Tämä sopimus on erityisesti tarkoitettu seurakunnan nuorten kohteeksi. Miesten saunailloissa kerätään varoja Etiopian AIDS-orpojen tukemiseen. Piipiaseuran kautta tuetaan raamatunkäännöstyötä.

Lähetyskasvatus

Lähetyskasvatusta hoidetaan esim. tekemällä kouluvierailuja, vierailemalla päiväkodeissa, kerhoissa ja rippikoululeireillä osana rippikouluopetusta. Lähetysteologi toimittaa lapsi- ja nuorisotyöntekijöille materiaalia nimikkokohteista ja tarvittaessa auttaa materiaalin etsinnässä.

Laajemman yleisön ja erityisesti aikuisten lähetystietoutta olisi pidettävä yllä esim. tiedottamalla lähetystyön todellisuudesta ja sen merkityksestä mm. lähettivierailujen ja lähetysrenkaan kautta.

Muut tilaisuudet

Lähetystyöntekijöiden vierailuja sekä lähetysjärjestöjen edustajien vierailuja järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Yksittäisiä lähetyspyhiä järjestetään 1-2 vuodessa.

Kauneimmat joululaulut -tilaisuuksia järjestetään useampia eri puolilla pitäjää.

Yhteistyö

Lähetys sihteeri on Rautalammin rovastikunnan lähetystiimin puheenjohtaja. Kokouksissa suunnitellaan rovastikunnallinen toiminta. (esim. Yhteiset lähetyspyhät ja koulutukset. Yhteiskuljetukset hiippakunnan koulutuksiin ja lähetysjuhlille)

Lähetys sihteeri ja työalasta vastaava teologi hoitavat yhteydet nimikkolähetetteihin ja kohteisiin sekä lähetysrenkaassa toimiviin ihmisiin.

Painopistealueet 2024-2026

1. Nimikkokohteiden esillä pitäminen ja niistä tiedottaminen
2. Lähetystyön merkityksen esille tuominen
3. Uusien rahankeräystapojen pohtiminen lähetyskannatuksen ylläpitämiseksi

Lähetystyön kausitavoitteet 2024

1. Kohdesopimusten esillä pitäminen esim. Toivoa naisille ilta
2. Lähetysaiheisen tapahtuman järjestäminen musiikkityön kanssa
3. Lähetyskahvila Leppävirtapäivien kirkon tornin kiipeämisen yhteydessä

Varhaiskasvatus 1002310100

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatustoiminnassa tuetaan perheitä kristillisessä kasvatustehtävässä sekä lapsen kokonaisvaltaista kehittymistä ja tarjotaan toimintaa perheille ja alle 5 -vuotiaille lapsille.

Kerhot

Kerhot kokoontuvat kirkonkylällä Vanhassa Pappilassa.

Päiväkerhoryhmät on tarkoitettu 3 - 5-vuotiaille kotihoidossa sekä päivähoidossa oleville lapsille.

Perhekerhoryhmät on tarkoitettu kotona lastaan hoitaville vanhemmille ja isovanhemmille sekä perhepäivähoitajille ja heidän pienimmille hoitolapsilleen. Kerhomummoja ja -ukkeja toivotaan ja toivotetaan tervetulleeksi mukaan apuohjaajiksi.

Avoim iltaperhekerho on matalan kynnyksen toimintaa ja järjestetään erikseen sovittuina iltoina. Kerho alkaa muskarihetkellä, joka pidetään kanttorin kanssa.

Kerho-ohjelma koostuu monipuolisesta ja kaikkia aisteja sekä sosiaalisia taitoja harjaannuttavasta toiminnasta kuten musiikki-, askartelu- ja leikkituokioista sekä hartaushetkistä. Kerhohartaudet tukevat lapsen ja perheen hengellistä elämää. Kerhossa nautitaan välipala ja ulkoillaan sään salliessa. Päiväkerholaisten huoltajiin pidetään yhteyttä kerhojen yhteydessä sekä puhelimen ja sähköpostin välityksellä.

Muskarit on tarkoitettu 0 - 3v. lapsille huoltajineen. Muskari kokoontuu kerran viikossa 30 min. ja siitä vastaa kanttori lastenohjaajan kanssa. Muskareiden kanssa samanaikaisesti järjestetään Perhekahvila, jossa muskarilaisten on mahdollisuus kokoontua kahvittelemaan ja tapaamaan samassa elämän tilanteessa olevia perheitä. Perhekahvilaa järjestetään yhdessä diakonien kanssa.

Muu toiminta

Pyhäkouluja eli lasten jumalanpalvelushetkiä vietetään muskarikirkon merkeissä. Niitä pidetään pääsääntöisesti suurten juhlapyhien edelle sekä teemapyhäkouluina tapahtumien yhteydessä. Pyhäkoulutyössä tuetaan myös kunnan varhaiskasvatuksen katsomuskasvatusta. Pyhäkoulutoiminnassa hyödynnetään Lastenkirkko.fi -sivuston tarjontaa.

Kerholaisia perheineen kutsutaan perhemessuihin, muskarikirkkoihin sekä erilaisiin perhetapah-tumiin, jotka yhteisöllisyyden lisäksi tukevat perheiden kristillistä kasvatusta.

Perheille pidetään kevättapahtuma, johon kutsutaan varhaiskasvatuksen toiminnassa mukana olleet. Alkukesällä pidetään kesäperhekerhoa ja alle kouluikäisille lapsille tarjotaan omaa kesäkerhoa Vanhassa pappilassa.

Keväällä järjestetään Eskareiden toimintapäivä, johon kutsutaan kaikki kunnan esikouluryhmät opettajineen. Elokuussa uudet ekaluokkalaiset siunataan Eppu -kirkossa koulutielle.

Alkusyksyllä järjestetään Perheiden ilta ja samalla vietetään 3 – 4 –vuotiaiden synttäreitä. Sankareille lähetetään henkilökohtaiset kutsut. Syyskauden alkaessa toteutetaan yhdessä kasvatustyön johtokunnan kanssa koko perheen messu. Joulukuussa pidetään Lasten kauneimmat joululaulut, joka toteutetaan yhdessä varhaisnuorisotyön kanssa.

Lapsi- ja perhetyön esitteitä jaetaan kerhoissa, kasteperheille sekä neuvolan kautta.

Kerhoja ja tilaisuuksia mainostetaan ilmoitustauluilla ja sosiaalisessa mediassa, jotta kaikki kokisivat olevansa tervetulleita varhaiskasvatuksen tilaisuuksiin.

Hartaudet ja erilaiset perhetapahtumat ovat tavoitteellista jumalanpalveluskasvatusta.

Painopistealueet 2024 - 2026

1. Lasten ja perheiden hengellisen kasvun tukeminen ja kristillisten perinteiden ylläpitäminen arjessa.
2. Lasten ja perheiden osallisuuden vahvistaminen.
3. Ympäristökasvatuksella vahvistetaan lasten ja perheiden luontosuhdetta sekä kunnioituksen ja arvostuksen herättämistä koko luomakuntaa kohtaa.

Varhaiskasvatuksen kausitavoitteet 2024

1. Tutustutaan kirkkovuoteen ja Raamatun kertomuksiin. Annetaan kerholaisille mahdollisuus tutustua leikkien kirkkovuoteen ja hartauksien aiheisiin sopivien välineiden avulla.
2. Toiminnan sisältöä muokataan mahdollisuuksien mukaan lasten ja perheiden kokemusten, kiinnostuksen kohteiden ja toiveiden pohjalta.
3. Liikutaan lähiympäristössä leikkien, tutkien ja ihmetellen. Luontoa kunnioittaen käytetään luonnonmateriaaleja taiteen tekemiseen ja kokemiseen. Opetetaan kerhopisteessä roskien lajitteluun.
4. Taidekasvatuksessa huomioidaan vuodenkierto. Annetaan kokemuksia, elämyksiä ja tapoja ilmaista itseään ja luoda uutta. Kanttorien avulla tutustaan musiikin peruselementteihin ja työtapoihin.
5. Lähetyskasvatusta toteutetaan tutustumalla seurakunnan lähetystyöntekijöihin ja lähetyskoh-teisiin. Yhteisvastuu-keräykseen osallistutaan kerhopisteissä.

Varhaisnuorisotyö 1002330238

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on järjestää sellaista toimintaa, jossa nuori voisi kokea Jumalan turvallista läheisyyttä, kasvaa osallistavassa seurakuntayhteydessä sekä saisi voimaa elää kristittyinä nuorena.

Toiminta

Varhaisnuorisotyön toiminnan rungon muodostavat viikoittain tapahtuva kerhotoiminta, leiri – ja retkitoiminta, sekä koulujen kanssa tapahtuva laajamittainen yhteistyö.

Kerhot

Kerhojen toimintakausi on syksystä kevääseen. Kerhot toteutetaan koulutettujen kerhonohtajien johdolla. Kerhot kokoontuvat Oravikoskella, Timolassa, Kurjalassa ja Konnuslahdessa sekä kirkonkylässä kokkokerhot, pienoismalli kerho sekä Taiteilu-tupa. Kaikissa kerhoissa toteutetaan hartaushetki, joissa on raamatunkertomus tai tarina, rukous ja musiikki. Musiikkityön kanssa yhteistyössä kokoontuu koululaisten ”Musa-ryhmä.” Kerhojen tarvetta ja toiminnan aloittamisen mahdollisuutta kartoitetaan kokonaisuudessaan keväällä tulevaa syksyä varten. Kerholaisille annetaan mahdollisuus osallistua kerhojen suunnitteluun kerhonohtajan johdolla.

Kerhotyössä hyödynnetään kerhomateriaalia, jotka sisältävät tarinoita ja miniraamatturyhmiä, elämyksellisiä kerhotyöskentelyjä, ekologisista askarteluja. Kokkikerhoissa opetellaan ruuan laitton alkeita ja keittiössä toimista myös ruokarukouksen merkitys tulee lapsille tutuksi kerhovuoden aikana. Kerhonohtajan käsikirja ja kerhopäiväkirja toimivat ohjaajien työvälineinä. Tarvittaessa tilataan jaettavaa materiaalia kerhojen ja leirien käyttöön.

Leirit, retket ja tapahtumat

Vuoden aikana järjestetään kahden vuorokauden mittainen leiri Harjulassa sekä enintään kolme päiväleiriä. Leiriohjelmien suunnitteluun ja toteutukseen osallistuvat leireille valitut isokset ja leiriohjaajat. Ohjelmissa käytetään leirien teemaan liittyviä monipuolisia materiaaleja ja vierailijoita. Leirien yhteydessä pyritään kohtaamaan perheitä henkilökohtaisesti ja perheille suunnatun ohjelmatuokion kautta. Toimintakaudella pyritään toteuttamaan yhdessä kasvatustyön kaikkien työmuotojen, johtokunnan sekä nuorten kanssa kasvatustyön messu. Adventtina kutsutaan perheitä laulamaan lasten kauneimpia joululauluja yhdessä kerholaisten kanssa.

Kerhonohtajat

Kerhonohtajana toimiminen edellyttää rippikoulun jälkeisen RO 1 – kurssin suorittamista. Kerhoissa toimii aina kaksi tai kolme ohjaajaa. Kerhojen ohjaamista seuraavat nuoristyönohjaajat vieraillemalla kerhoissa ja jatkokouluttamalla kerhonohtajia kokouksissa sekä yksilöllisesti. Kerhonohtajat kokoontuvat säännöllisiin palavereihin, joissa keskustellaan hartauteen, Raamatun kertomuksiin, ohjaamiseen sekä turvallisuuteen liittyvistä asioista, sekä syvennetään ohjaamiseen liittyviä taitoja. Uusille RO1 kerhonohtajille pidetään erikseen koulutus jakso, jossa syvennetään ohjaamiseen liittyvää tietoa ja heille tarjotaan mahdollisuutta tulla varhaisnuorten kerhoihin ja –leireille harjoittelemaan ryhmänohtajan taitoja. Lisäksi ohjaajille järjestetään ehtoollisenvietto RO - leirien yhteydessä. Kerhonohtajat osallistuvat lokakuussa hiippakunnan nuorisotapahtumaan Varkaudessa. Kerhopalkkioina maksetaan 1. vuoden ohjaajalle 15e/kerhokerta, 2. vuoden ohjaajalle 20e/kerhokerta ja 3. ja sitä vanhemmalle ohjaajalle 25e/kerhokerta. kerhopalkkion määrä ei muutu kesken kerhokauden.

1. Painopistealueet 2024 - 2026

2. Kerhotoiminnan turvaaminen jatkossa
3. Kerhonohtajien ja kerholaisten kristityn identiteetin vahvistaminen
4. Osallisuuden vahvistaminen seurakunnan toiminnassa
5. Lasten ja nuorten perheiden huomioiminen
6. Lähetys- ja diakoniakasvatus

Varhaisnuorisotyön kausitavoitteet 2024

1. Kutsutaan nuoria ryhmänohjaajakoulutukseen ja rohkaistaan kerhonohtajiksi kutsumalla heitä harjoittelijaksi kerhoihin ja leireille koulutuksen aikana.
2. Opetellaan käyttämään kerhonohtajien käsikirjassa, sekä muissa oppaissa olevia hartauksia ja ohjelmakokonaisuuksia.
3. Kutsutaan kerholaisten perheitä perhetapahtumiin esimerkiksi lasten kauneimpiin joululauluihin. Pyritään kohtaamaan kerholaisten ja leiriläisten vanhempia toiminnan eri vaiheissa, kuten leirien alussa.
4. Kerhoissa, leireillä ja kouluyhteistyössä tutustutaan ja toteutetaan ympäristökasvatuksen aiheita.

Nuorisotyö 1002360000

Toiminta-ajatus

Tavoitteena on järjestää toimintaa, jossa nuori voisi kokea Jumalan turvallista läheisyyttä, kasvaa seurakuntayhteydessä sekä saisi voimaa elää kristittyinä nuorena.

Rippikoulun jälkeinen toiminta on luonteeltaan kokoavaa nuorisotyötä, joka toteutetaan isostoimintana, nuorten iltoina sekä nuorille järjestettyjen tapahtumien kautta.

Toiminta

Nuorisotyön osa-alueita ovat viikkotoiminta, isostoiminta; ryhmänohjaaja 1-3 - ryhmät, retki- ja leirit toiminta, kouluyhteistyö sekä yhteistyö perhekeskusverkoston ja nuorisotyötä tekevien toimijoiden kanssa.

Viikkotoiminta

Nuortenillat ovat avoimen oven iltoja nuorille ja kokoontuvat joka toinen viikko Vanhan pappilan Nuorten Olkkarin tiloissa tai muutoin sovitussa paikassa. Toimintaa suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä nuorten vastuunkantajien ja sidosryhmien kanssa.

Isostoiminta

Isostoimintaan(RO1) kutsutaan mukaan kaikki edellisen vuoden rippikoulun käyneet nuoret. Isostoimintaan ilmoittautuneista nuorista kootaan oma Whatsapp-ryhmä, jonka kautta tiedottaminen tapahtuu. Isostoimintakausi kestää syksystä kevääseen. Sitä toteutetaan päivätapaamisina ja viikonloppuleireinä. Isostoiminnan 1.vuoden koulutuksen käyneet voivat halutessaan jatkaa

syksyllä 2-3.vuoden toiminnassa. Isosena rippikoululeirillä ja kerhonojajana toimiminen edellyttävät isostoiminnan 1. toimintakauden suorittamista. Kerhonojajat voivat toimia tutorina RO 1 vuoden koulutuksessa oleville nuorille.

Täysi-ikäinen 18-vuotias nuori voi hakea leiriohjaajaksi rippikoululeireille oltuaan mukana 3 vuotta mukana isostoiminnassa. Leiriohjaajat toimivat rippikoulu- ja isostoiminnan leireillä opetustiimin jäseninä ja valvontatehtävissä. He toimivat myös konfirmaatio-, ripari- ja isosmessussa sekä tarvittaessa muissa messuissa ehtoollisavustajina ja erilaisissa tehtävissä.

Isostoimintakauden aikana messukasvatusta toteutetaan yhdessä nuorten kanssa suunnittele-malla ja toteuttamalla Riparijumis ja Isosmessu. Raamattuopetus tapahtuu hartauksien tekemis-ten ja pitämisten muodossa sekä raamisopetuksina ryhmissä.

Nuorten vaikuttajaryhmä kokoontuu suunnittelemaan ja toteuttamaan nuorten toimintaa. Vai-kuttajaryhmän tehtävänä on toimia työntekijöiden ja nuorten välillä kehittämässä nuorten osalli-suutta toimintaan.

Retki- ja leiritoiminta

Isostoiminta toteutetaan viikonloppuleireinä Harjulassa, toiminnassa järjestetään toimintakauden aikana viikonloppuleirejä. Isostoiminnassa toteutetaan toimintakauden aikana ehtoollisen vietto. Nuorten retki syyskaudella tehdään hiippakunnan nuorisotapahtumaan Varkauteen. Kevätkau-della nuorten vaikuttajaryhmän ja nuorten toiveiden mukainen retki lähialueen kohteeseen.

Painopistealueet 2024 – 2026

1. Huolehditaan isos- ja kerhotoiminnan jatkuvuudesta
2. Osallisuuden vahvistaminen seurakunnan toiminnassa
3. Nuoren kristityn identiteetin vahvistaminen
4. Lähetys- ja kansainvälisyyskasvatus

Nuorisotyön kausitavoitteet 2024

1. Kutsutaan nuoria mukaan isostoimintaan rippikoulun aikana ja rohkaistaan kerhonojajiksi.
2. Järjestetään toimintakauden aikana päivätapaamisia ja viikonloppuleirejä.
3. Nuorten osallistuminen seurakunnan tilaisuuksiin riparijumiksessa, isosmessussa ja muissa ta-pahtumissa. Nuoret osallistuvat nuorteniltojen ja kerhojen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Nuorten vaikuttajaryhmä kokoontuu suunnittelemaan nuorten toimintaa ja toimii yhteis-työssä nuorisotyöntekijöiden kanssa.
4. Tuetaan nuorten hengellistä kasvua monipuolisen raamattuopetuksen ja rukouksen, hengelli-sen musiikin ja ehtoollishetkien keinoin. Ehtoollishetkiä järjestetään toimintakauden aikana.
5. Lähetys- ja kansainvälisyys ja ympäristökasvatus toteutetaan viikkotoiminnan ja isostoimin-nan yhteydessä tutustumalla seurakunnan nimikkokohteisiin ja kansainväliseen diakoniaan. Opetetaan oman elinympäristön hyvinvoinnin huomioimista. Osallistutaan Yhteisvastuu-ke-räykseen ja lähetysmyyjäisiin.

Rippikoulutyö 1002350000

Toiminta-ajatus

Rippikoulu vahvistaa nuorten uskoa kolmiyhteiseen Jumalaan ja varustaa heitä elämään kristittyinä.

Tavoite

Rippikoulun tavoitteena on auttaa nuorta ymmärtämään sitä uskoa, josta hän on pyhässä kasteessa tullut tai voi tulla osalliseksi. Rippikoulu varustaa nuoria hengellisen elämän hoitamiseen, sakramenttien ymmärtämiseen, uskon ja tiedon välisen problematiikan käsittelyyn sekä Raamatun tuntemukseen. Rippikoulu kutsuu elämään kristittyinä tarjoamalla välineitä eettiseen pohdintaan arkielämän tilanteissa: toteuttamaan lähimmäisen rakkautta, arjen kristillisyyttä ja globaalia vastuuta toisista ihmisistä. Rippikoulun tavoitteena on vahvistaa myös kristillistä ympäristökasvatusta, ekoteologiaa ja kestäväää elämäntapaa rippikoulussa ja isostoiminnassa. Rippikoulu varustaa nuoria myös elämän raskaampia vaiheita varten sanomallaan toivosta, Jumalan läsnäolosta, johdatuksesta, pelastuksesta ja ikuisesta elämästä.

Sisältö

Uusi piispainkokouksen hyväksymä opetussuunnitelma Suuri Ihme – Rippikoulusuunnitelma 2017. Opetussisällöt jäsentyvät *uskontunnustuksen* ja *Isä meidän rukouksen* pohjalta.

Opetus- ja kasvatustavoitteet jäsentyvät seuraaviin osa-alueisiin:

- nuori kokee osallisuutta, tulee kuulluksi ja saa vaikuttaa
- nuori kokee yhteyttä, turvallisuutta, pyhyyttä ja iloa
- nuori oppii hoitamaan hengellistä elämäänsä toimien, hiljentyen ja osallistuen
- nuori oppii kantamaan vastuuta itsestään, toisista ihmisistä ja luomakunnasta
- merkitysten löytäminen kristinuskon keskeisten sisältöjen ja oman elämän välillä
- nuori tahtoo kuulua Kristuksen kirkkoon

Rippikoulun jaksot vuodelle 2024

1) Teemapäivät

- Riparimessu infotilaisuus perheille sekä ryhmien ensimmäinen kokoontuminen,
- Riparikonsertti
- opetuspäivä marraskuussa
- leirikohtaiset urkutunnit keväällä

2) Jumalanpalvelukset ja nuorisotoiminta: seurakunnan toimintaan osallistuminen, konserttikäynti ym. rippikoulukortin mukaisesti. Leirikohtaiset huoltajien tapaamiset toukokuussa.

3) Intensiivijakso, kesä: leirijakso (7 vrk), opitun kertaus, leirin arviointi. Arviointi sisältää leiriläisten ja ryhmänohjaajien leiripalautteen, työntekijöiden leirin sisältöä ja toteutusta koskeva arviointikeskustelun sekä oman työskentelyn arvioinnin. Leiriltä palataan yhteiskuljetuksella kirkkoon konfirmaatioharjoituksia varten.

4) Konfirmaatio: valmistautuminen ja konfirmaation viettäminen sekä suuntautuminen tulevaan nuorten toimintaan.

Yleisjärjestelyt

Harjulassa toteutetaan kaksi/kolme omaa kesäleiriä. Vanhassa pappilassa viiden päivän päiväripari kesäkuun alussa. Leirit toteutuvat, jos osallistujia on tarpeeksi. Rovastikunnallinen erityisrippikoulu on myös tarjolla ensi kesänä.

Leirimaksu

Leirimaksu on 85€, päiväriparilla 50€. Mikäli Leppävirran srk:ssa kirjoilla olevan nuoren molemmat huoltajat ovat työttömiä, saa leirimaksusta anomuksen perusteella vapautuksen.

Henkilöstö

Opetustiimiin kuuluvat pappi, nuorisotyönohjaaja, kanttori sekä diakoni. Opetustiimin lisäksi leirihenkilökuntaan kuuluu leiriohjaaja, 8-10 ryhmänohjaajaa sekä muonituksesta vastaava keittiöhenkilökunta. Leirivierailijoita voidaan tarvittaessa kutsua. Tarvittaessa voidaan palkata leiriläiselle henkilökohtainen isonen.

Oppimateriaalit

Materiaalina käytetään Raamattua ja katekismusta, virsikirjaa ja Nuoren seurakunnan veisukirja 2020. Tarvittaessa käytetään myös Ihan sama -oppikirjaa sekä erilaisia AV-materiaaleja.

Painopistealueet 2024 - 2026

1. Omaan seurakuntaan jäsentymisen ja nuoren hengellisen kasvun tukeminen sekä vahvistaminen
2. Vahvistaa kristillistä ympäristökasvatusta, ekoteologiaa ja kestäväää elämäntapaa rippikoulussa ja isostoiminnassa.
3. Lähetyskasvatus ja diakonia

Rippikoulutyön kausitavoitteet 2024

1. Nuorten innostaminen isostoimintaan ja nuoren seurakunnan toimintaan jo rippikoulun aikana
2. Kristillisen ympäristökasvatuksen vahvistaminen
3. Päiväriparin kehittäminen ja toteuttaminen

Diakoniatyö 102410000

Toiminta-ajatus

Jokainen ihminen on ainutkertainen ja jokaisella on oma paikkansa seurakunnan toiminnassa. Diakoniatyön tehtävänä on kohdata kaikki ihmiset niin henkisesti, hengellisesti kuin taloudellisesti. Diakoniatyön toiminnan ajatuksena on tukea ja auttaa ihmisiä, jotka ovat eri syistä syrjäytymisvaarassa, elävät vaikeissa elämäntilanteissa (kuten sairaus, talousvaikeudet, vammaisuus, mielenterveys, työttömyys, elämän kriisit) sekä tarjota ihmisille mahdollisuuksia kokea yhteisöllisyyttä ja osallisuutta sekä virkistäytyä yhdessä toimien. Diakoniatyön toiminnan tavoitteena on kohdata myös erityisryhmiin kuuluvia ihmisiä sekä heidän lähipiiriään, palveluyksiköiden työntekijöitä ja mahdollistaa heille osallisuus seurakunnan toiminnassa sekä järjestää heille leiri- ja retkitoimintaa. Diakoniatyö kutsuu ihmisiä mukaan toteuttamaan yhteisvastuullisuutta niin paikallisesti kuin kansainvälisesti.

Toiminta

Diakoniatyön kohderyhmänä on koko seurakunta, koska seurakunta on olemassa seurakuntalaisia ja heidän tarpeitaan varten. Diakoniatyön tehtävänä on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisen rakkauden toteutumista. Toiminnan tarkoituksena on pyrkiä eheyttämään elämää, lievittää kärsimystä ja auttaa heitä, joiden hätä on suurin ja joita ei muulla tavalla auteta. Ohjelmatoimintaa toteutetaan erityisryhmiä huomioiden.

Ajanvaraus

Vastaanotto toimii diakoniatoimistossa ajanvarauksella. Kohtaamisten lähtökohtana on vastaanotolle hakeutuvien ihmisten avuntarve. Asiakasvastaanotto pyritään järjestämään viikon sisällä yhteydenotosta.

Avustustoiminta

Hätäaputili

Leppävirtalaisten taloudelliseen avustamiseen tarkoitettua hätäaputiliä pyritään kartuttamaan eri tavoin kuten kolehdein ja lahjoituksin. Keräystili on julkinen ja edellyttää voimassaolevan rahan-keräyslupan.

Muut avustukset

Avustuksia varten on varattu määrärahaa diakoniatyön budjettiin sekä seurakunnan talousarvioon. Myös Aunuksen Testamenttitililtä osoitetaan vuosittainen määräävustus diakoniatyölle. Tapauskohdaisia avustuksia on haettavissa Sipilä-säätiöltä (terveyteen liittyvät menot), Tukikummeilta (lasten ja nuorten hyvinvointi- ja opintomenot) sekä Kirkon Diakoniarahastolta (min. 2000e ylivelkaantuneille elinkuluihin).

Koti- ja laitospöyntit

Koti- ja laitospöyntejä tehdään tarvittaessa. Kotikäyntityötä kohdennetaan erityisesti kriisissä oleviin sekä henkistä ja hengellistä tukea tarvitseviin ihmisiin. Kaikissa kohtaamisissa pyritään avun tarpeessa olevan yksittäisen ihmisen ja perheen elämäntilanteen kokonaisvaltaiseen huomiointiin.

Ryhmä- ja kerhotoiminta sekä muut tilaisuudet

Ryhmä- ja kerhotoiminta kokoaa yhteen erityisryhmiä kuten kuulo- ja näkövammaisia, kehitysvammaisia, läheisensä menettäneitä, yksinäisiä sekä muuten diakonian ryhmätoiminnasta kiinnostuneita. Laitosvierailuja tehdään yhteistyökumppaneiden kanssa sovitun ohjelman mukaisesti.

Erityisryhmien hartaus- ja ehtoollishetkiä vietetään juhlapyhien sekä leiripäivien yhteydessä. Kehitysvammaisten Kauneimmat joululaulut -tilaisuus vietetään joulukuun alussa.

Laskiais- ja Vappumyyjäistoimintaa järjestetään kevätkaudella.

Osallistutaan rovastikunnallisiin erityisryhmien kirkkopyhiin.

Leiripäiviä vietetään erityisryhmäyksiköiden, kuten Leppävirran Mielenterveystuen, Ukonhatun Mielenterveyskuntoutujien, Veikkolan Päivätoiminnan sekä omaishoitajien kanssa Harjulan leirikeskuksessa.

Yhteistyötä tehdään paikallistoimijoiden, järjestöjen sekä rovastikunnan kanssa.

Saattohoitotoimintaa kehitetään yhdessä Pohjois-Savon hyvinvointialueen, Leppävirran Terveysaseman saattohoidosta vastaavan työntekijän kanssa.

Vapaaehtoistoiminta tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia toimia yhdessä yhteiseksi hyväksi. Vapaaehtoistojen järjestetään yhteisiä kokoontumisia, talkoita ja retkiä yhdessä Setlementtiyhdistys Ukonhatun kanssa.

Painopistealueet 2024–2026

1. Jalkautuminen kyläläisten arkeen
2. Vapaaehtoistoiminnan kehittäminen
3. Erityisryhmätoiminnan kehittäminen

Diakoniatyön kausitavoitteet 2024

1. Osallistutaan kylä- ja toritapahtumiin sekä järjestetään toimintaa sivukylillä.
2. Vapaaehtoistojen kouluttaminen syksy 2024 yhdessä muiden työalojen kanssa. Motivoidaan seurakuntalaisia vapaaehtoistoimintaan. Järjestetään vapaaehtoisten syksyn aloitusmessu sekä keväällä kiitosmessu.
Johtokunnan jäsenten kanssa toteutetaan messu Lähimmäisen sunnuntaina.
3. Erityisryhmien yhteyshenkilöiden tapaaminen, yhteistoiminnan kehittäminen ja toteuttaminen ympäristön toimijoiden sekä rovastikunnan kanssa.

Kansainvälinen diakoniatyö 1002700000

Toiminta-ajatus

Kansainvälisen diakoniatyön tehtävänä on edistää kristilliseen uskoon perustuvan lähimmäisenrakkauden toteutumista ulkomailla ja kotimaassa maahanmuuttajien parissa.

KUA

Kirkon Ulkomaanapu (KUA) on kirkkomme kansainvälistä diakoniaa tekevä järjestö. Talousarvioon varataan KUA:lle menevä avustussumma 2000€.

Skuuritsa

On rovastikuntamme ystävyysseurakunta. Vuoden aikana kerätään perinteisesti kaksi kolehtia ystävyysseurakunnalle rovastikunnan kautta.

Maahanmuuttajat

Vastaanottotyössä ja muissa yhteyksissä tapaamme maahanmuuttajia vuosittain. Näissä tilanteissa pyrimme vastaamaan asiakkaan toiveisiin ja tarpeisiin kotoutumista edistävästä näkökulmasta. Yhteistyötä tehdään kunnan kotouttamisohjaajan kanssa.

Yhteisvastuukeräys

60 % keräystuotosta ohjataan kansainväliseen diakoniaan Kirkon Ulkomaanavun katastrofirahaston kautta. 20 % tuotosta suunnataan vuosittain valittavaan kohteeseen Suomessa. 20 % jää kotiseurakunnan käyttöön.

Yhteisvastuun vuoden 2024 teemana on *Nuorten tulevaisuuden mahdollisuuksien tukeminen*.

Painopistealueet 2024 - 2026

1. Kansainvälisen diakoniatyön esillä pitäminen.
2. Maahanmuuttajien kotoutumisen tukeminen.

Kansainvälisen diakoniatyön kausitavoitteet 2024

1. Pidetään esillä kansainvälisen diakonian kohteita eri tilaisuuksissa.
2. Yhteistyössä kotouttamisohjaajan kanssa avustetaan maahanmuuttajia.

1002900300 Aunus-testamenttirahasto-erityiskatteinen rahasto

Toiminta-ajatus

Aunus-testamentti rahasto on erityiskatteinen rahasto, jonka varoja käytetään Aunuksen, muun Venäjän-Karjalan ja Suomen hädänalaisten auttamiseksi.

2.3 Hautaustoimi (pl 4)

	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-96 550,20	-95 000,00	-96 400,00	-96 400,00	-96 400,00
Toimintakulut (ulkoiset)	247 630,52	254 900,00	301 700,00	291 600,00	291 600,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	151 080,32	159 900,00	205 300,00	195 200,00	195 200,00
.					
Toimintatuotot (sisäiset)					
Toimintakulut (sisäiset)	6 750,95				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	157 831,27	159 900,00	205 300,00	195 200,00	195 200,00
.					
Poistot ja arvonalentumiset	19 589,79	34 700,00	62 400,00	62 400,00	62 400,00
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	2 483,91				
Sisäiset vyörytyserät	84 195,31				
Työalakatte (ulkoiset ja sisäiset)	264 100,28	194 600,00	267 700,00	257 600,00	257 600,00

Hautaustoimi on seurakunnalle annettu yhteiskunnallinen tehtävä, jonka hoitamiseksi se saa valtionrahoitusta valtiolta. Hautaustoimen kulut katetaan valtionrahoituksella ja hautauksesta perittävillä maksuilla (80/20).

Toiminta-ajatus

Hautausmaakiinteistöjen tehtäväalueen tarkoituksena on seurakunnan omistamien hautausmaiden ja niillä olevien kiinteistöjen hoidosta ja ylläpidosta huolehtiminen kunnioittaen hautausmaiden kulttuuriperintöä ja vaalien hautausmaita rauhan tyysijoina. Varsinaisen hautaustoimen tehtävänä on huolehtia hautaustoimintaan liittyvien palvelujen tarjoamisesta kirkkolain ja -järjestyksen, hautaustoimilain, hautaustoimen ohjesäännön, hautausmaiden hoitosuunnitelman ja muiden säännösten sekä päätösten perusteella.

Leppävirralla on yksitoista erillistä hautausmaata, joiden yhteinen pinta-ala on yli 20 hehtaaria. Hautausmaat sijaitsevat eri puolilla kuntaa.

Painopistealueet 2024-2026

1. Hautaustoimen Status-ohjelman tietojen tarkastaminen
2. Hautausmaiden hoitosuunnitelman käyttöönotto
3. Ympäristödiplomiin liittyvät asiat

Hautaustoimen kausitavoitteet 2024

1. Leporinne/kirkonkylän hautausmaan valaistuksen lisääminen/uusiminen
2. Kirkonkylän hautausmaan salaojan tekeminen
3. Sivukylien hautausmaiden portin piilien kunnostus
4. Jatketaan Status-ohjelman tietojen ja hautojen hallinta-aikojen tarkastusta

2.4 Kiinteistötoimi (pl 5)

Kiinteistötoimi yhteensä:

	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS2 2025	TS3 2026
Toimintatuotot (ulkoiset)	-143 619,15	-188 600,00	-203 400,00	-183 400,00	-183 400,00
Toimintakulut (ulkoiset)	430 724,86	442 300,00	484 900,00	472 100,00	466 600,00
Toimintakate 1 (ulkoinen)	287 105,71	253 700,00	281 500,00	288 700,00	283 200,00
.					
Toimintatuotot (sisäiset)	-462 544,21	-41 300,00	-39 400,00	-39 400,00	-39 400,00
Toimintakulut (sisäiset)	12 294,25				
Toimintakate 2 (ulkoinen ja sisäinen)	-163 144,25	212 400,00	242 100,00	249 300,00	243 800,00
.					
Poistot ja arvonalentumiset	143 000,66	150 500,00	133 300,00	133 300,00	133 300,00
Laskennalliset erät					
Sisäiset korkokulut	62 765,33				
Sisäiset vyörytyserät	41 328,69				
Työalake (ulkoiset ja sisäiset)	83 950,43	362 900,00	375 400,00	382 600,00	377 100,00

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimi vastaa seurakunnan omistamien rakennusten, irtaimiston, maa- ja vesialueiden, asunto-osakkeiden hoidosta ja kunnosapidosta seurakunnan eri tehtäväalueiden järjestämää toimintaa varten. Keittiötoimi tuottaa pääosin seurakunnan omien tehtäväalueiden tarvitsemat ravitsemuspalvelut. Huonetiloja vuokrataan ja ravitsemuspalveluita myydään myös muille käyttäjille.

Painopistelaueet 2024-2026

1. Ympärisödiplomiin liittyvät tehtävät
2. Sähköisen huoltokortin käyttöönotto

Kiinteistötoimen kausitavoitteet 2024

1. Harjulan päärakennuksen valaisimien vaihtaminen led-valoiksi
2. Sähköisen huoltokortin käyttöönotto
3. Ympäristödiplomiin liittyvät tehtävät
4. Kirkon virsitaulujen muuttaminen digitaalisiksi

III Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosasta nähdään koko seurakunnan tulos, joka sisältää sisäiset erät.

Tuloslaskelmaosa osoittaa seurakunnan tulorahoituksen riittävyyden toiminnan menoihin, korko- ja muihin rahoitusmenoihin, pitkävaikutteisten omaisuuserien hankintamenojen jaksottamisesta aiheutuviin poistoihin ja arvonalentumisiin.

1.1 Perustelut

Kirkkovaltuustoon nähden sitovuustaso on pääluokan nettomeno, joita ei saa ylittää ilman valtuuston päätöstä.

Talousarvion verotuloarvio on vähän alempi kuin Kirkkohallituksen tilaamaan FCG:n verotuloenusteen (31.8.2023) mukainen. Rahastomaksut ja valtionrahoituksen määrä perustuvat Kirkkohallituksen arvioihin. Kirkolliskokous päättää maksut ja valtionrahoituksen jaettavan summan marraskuussa.

Talousarviovuoden poistot on saatu käyttöomaisuuden poistoennusteraportilta (Akkuna, kirjapito), joka perustuu raportointiajankohdan rakennuksiin ja poistoaikoihin.

Talousarvio on suunniteltu 23 450 euroa alijäämäiseksi. Kuluvan 2023 vuoden alijäämäksi on budjetoitu talousarviossa 84 100 euroa, syyskuun lopun tilanteessa ennustetaan, että tulos on tilikauden lopussa ylijäämäinen. Tilinpäätösennusteen merkittävin epävarmuustekijä on, ettei sote-verouudistuksen lopullista vaikutusta kuluvan vuoden verokertymään vielä tiedetä. Talousarvion 2024 toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 1 787 350 euroa. Vuoden 2023 talousarvioon nähden toimintakate eli toiminnan nettomenot kasvavat 119 750 euroa.

1.2 Tuloslaskelmat

Virallinen tuloslaskelma

Tuloslaskelma, ulkoiset erät	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	-336 334,81	-334 400,00	-352 250,00	-332 250,00	-332 250,00
Korvaukset	-11 448,73	-200,00			
Myyntituotot	-7 547,24	-8 300,00	-6 100,00	-6 100,00	-6 100,00
Maksutuotot	-112 702,75	-107 600,00	-110 150,00	-110 150,00	-110 150,00
Vuokratuotot	-34 780,45	-29 600,00	-33 300,00	-33 300,00	-33 300,00
Metsätalouden tuotot	-40 705,32	-145 000,00	-160 000,00	-140 000,00	-140 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-67 895,63	-39 200,00	-38 200,00	-38 200,00	-38 200,00
Tuet ja avustukset	-4 256,43	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00
Muut toimintatuotot	-56 998,26				
Toimintakulut	1 882 238,01	2 002 000,00	2 139 600,00	2 116 700,00	2 111 200,00
Henkilöstökulut	1 103 706,39	1 211 600,00	1 291 100,00	1 291 100,00	1 291 100,00
Palkat ja palkkiot	906 042,03	943 200,00	1 038 400,00	1 038 400,00	1 038 400,00
Henkilösivukulut	207 207,43	268 400,00	252 700,00	252 700,00	252 700,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-9 543,07				
Palvelujen ostot	337 140,64	387 400,00	420 100,00	408 600,00	405 800,00
Vuokratkulut	27 934,30	22 100,00	26 900,00	26 900,00	26 900,00
Aineet ja tarvikkeet	222 706,89	241 700,00	257 200,00	245 800,00	243 100,00
Ostot tilikauden aikana	222 706,89	241 700,00	257 200,00	245 800,00	243 100,00
Annetut avustukset	109 082,95	90 600,00	88 800,00	88 800,00	88 800,00
Muut toimintakulut	81 666,84	48 600,00	55 500,00	55 500,00	55 500,00
TOIMINTAKATE	1 545 903,20	1 667 600,00	1 787 350,00	1 784 450,00	1 778 950,00
Kirkollisverotulot	-1 799 493,54	-1 770 000,00	-1 950 000,00	-1 950 000,00	-1 950 000,00
Valtionrahoitus	-186 072,00	-180 000,00	-180 000,00	-180 000,00	-180 000,00
Verotuskulut	25 343,14	25 000,00	27 500,00	27 500,00	27 500,00
Kirkon rahastomaksut	154 200,00	160 500,00	163 000,00	163 000,00	163 000,00
Rahoitustuotot- ja kulut	47 470,86	-8 500,00	-22 400,00	-22 400,00	-22 400,00
Korkotuotot	-0,13	-500,00			
Muut rahoitustuotot	-13 505,47	-8 000,00	-22 400,00	-22 400,00	-22 400,00
Arvonalentumiset sijoituksista	60 821,46				
Korkokulut	155,00				
VUOSIKATE	-212 648,34	-105 400,00	-174 550,00	-177 450,00	-182 950,00
Poistot ja arvonalentumiset	171 585,43	189 500,00	198 000,00	198 000,00	198 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	171 585,43	189 500,00	198 000,00	198 000,00	198 000,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00				
Tuotot	-43 289,16				
Kulut	54 098,48				
Siirrot rahastosta/rahastoon	-10 809,32				
TILIKAUDEN TULOS	-41 062,91	84 100,00	23 450,00	20 550,00	15 050,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41 062,91	84 100,00	23 450,00	20 550,00	15 050,00

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma, ulkoiset ja sisäiset erät	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	-798 879,02	-375 700,00	-391 650,00	-371 650,00	-371 650,00
Korvaukset	-11 448,73	-200,00			
Myyntituotot	-7 547,24	-8 300,00	-6 100,00	-6 100,00	-6 100,00
Maksutuotot	-112 702,75	-107 600,00	-110 150,00	-110 150,00	-110 150,00
Vuokratuotot	-34 780,45	-29 600,00	-33 300,00	-33 300,00	-33 300,00
Metsätalouden tuotot	-40 705,32	-145 000,00	-160 000,00	-140 000,00	-140 000,00
Kolehdit, keräykset ja lahjoitusvarat	-67 895,63	-39 200,00	-38 200,00	-38 200,00	-38 200,00
Tuet ja avustukset	-4 256,43	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00	-4 500,00
Muut toimintatuotot	-56 998,26				
Sisäiset tuotot	-462 544,21	-41 300,00	-39 400,00	-39 400,00	-39 400,00
Toimintakulut	2 344 782,22	2 043 300,00	2 179 000,00	2 156 100,00	2 150 600,00
Henkilöstökulut	1 103 706,39	1 211 600,00	1 291 100,00	1 291 100,00	1 291 100,00
Palkat ja palkkiot	906 042,03	943 200,00	1 038 400,00	1 038 400,00	1 038 400,00
Henkilösivukulut	207 207,43	268 400,00	252 700,00	252 700,00	252 700,00
Henkilöstökulujen oikaisuerät	-9 543,07				
Palvelujen ostot	337 140,64	387 400,00	420 100,00	408 600,00	405 800,00
Palvelun ostot - sisäiset	45 479,04	41 300,00	39 400,00	39 400,00	39 400,00
Vuokratulut	27 934,30	22 100,00	26 900,00	26 900,00	26 900,00
Sisäiset vuokratulut	417 065,17				
Aineet ja tarvikkeet	222 706,89	241 700,00	257 200,00	245 800,00	243 100,00
Ostot tilikauden aikana	222 706,89	241 700,00	257 200,00	245 800,00	243 100,00
Annetut avustukset	109 082,95	90 600,00	88 800,00	88 800,00	88 800,00
Muut toimintakulut	81 666,84	48 600,00	55 500,00	55 500,00	55 500,00
TOIMINTAKATE	1 545 903,20	1 667 600,00	1 787 350,00	1 784 450,00	1 778 950,00
Kirkollisverotulot	-1 799 493,54	-1 770 000,00	-1 950 000,00	-1 950 000,00	-1 950 000,00
Valtionrahoitus	-186 072,00	-180 000,00	-180 000,00	-180 000,00	-180 000,00
Verotuskulut	25 343,14	25 000,00	27 500,00	27 500,00	27 500,00
Kirkon rahastomaksut	154 200,00	160 500,00	163 000,00	163 000,00	163 000,00
Rahoitustuotot- ja kulut	47 470,86	-8 500,00	-22 400,00	-22 400,00	-22 400,00
Korkotuotot	-0,13	-500,00			
Muut rahoitustuotot	-13 505,47	-8 000,00	-22 400,00	-22 400,00	-22 400,00
Sisäiset korkotuotot	-67 519,22				
Arvonalentumiset sijoituksista	60 821,46				
Korkokulut	155,00				
Sisäiset korkokulut	67 519,22				
VUOSIKATE	-212 648,34	-105 400,00	-174 550,00	-177 450,00	-182 950,00
Poistot ja arvonalentumiset	171 585,43	189 500,00	198 000,00	198 000,00	198 000,00
Suunnitelman mukaiset poistot	171 585,43	189 500,00	198 000,00	198 000,00	198 000,00
Erilliskirjanpitoa hoidetut rahastot	0,00				
Tuotot	-43 289,16				
Kulut	54 098,48				
Siirrot rahastosta/rahastoon	-10 809,32				
TILIKAUDEN TULOS	-41 062,91	84 100,00	23 450,00	20 550,00	15 050,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-41 062,91	84 100,00	23 450,00	20 550,00	15 050,00

IV Investointiosa

Investointiosa sisältää määrärahat ja tuloarviot taseen pysyviin vastaaviin aktivoitaville seurakuntatalouden investointihankkeille tai hankeryhmille. Investointiosa sisältää myös määrärahat pysyviin vastaaviin aktivoitavien aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoihin sekä seurakunnan toiminnan mahdollistamiseksi hankittavien sijoitusten hankintamenoihin.

4.1 Perustelut

Seurakunta on rakentanut 2022–2023 Leporinnettä ja sitä ennen tehnyt rakennusten maalauksia sekä kirkon sakastin remontin. Vuosina 2024–2026 ei ole tarkoitus tehdä isompia korjausinvestointeja. Vanhan pappilan aitan ulkomaalaus toteutetaan 2024.

Investointeihin on varattu yhteensä 10 000 euron määrärahat vuodelle 2024. Koko suunnittelu-kauden 2024–2026 investoinnit ovat yhteensä 210 000 euroa.

4.2 Investointiosa hankkeittain

Investointiosa on kirkkovaltuustoon nähden sitova hankekohtaisesti, mikä tarkoittaa talousarvion vuotuisuusperiaatteen mukaisesti, että kuluvan vuoden talousarvioon merkitty summa on sitova.

Tilaus		Kustannusarvio	Ed. vuosien käyttö	TA kuluva 2023	Talousarvio 2024	TS2 2025	TS3 2026
2008910	Kylmiön rakentaminen	400 000,00	711 330,12	370 000,00			
2009848	Harjulan vedenpuhdistusjärjestelmän uusi	10 000,00	2 953,89	10 000,00			
1000523	Kaivinkone	200 000,00					200 000,00
1000524	Pappilan aitan maalaus	10 000,00			10 000,00		
Kokonaistulos		620 000,00	714 284,01	380 000,00	10 000,00		200 000,00

V Rahoitusosa

Talousarvion rahoitusosa osoittaa, miten suunniteltu toiminta vaikuttaa seurakuntatalouden rahavaroihin ja erityisesti maksuvalmiuteen. Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo miten vuosikate ja muu tulorahoitus riittää investointimenojen kattamiseen.

	Tilinpäätös 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS 2025	TS 2026
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Tulorahoitus	-157 710	-105 400	-174 550	-177 450	-182 950
Vuosikate	-212 648	-105 400	-174 550	-177 450	-182 950
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korjaukset	54 938				
Investoinnit	357 831	406 000	10 000		200 000
Investointimeno	427 831	406 000	10 000		200 000
Pysyvien vastaavien myyntitulot	-70 000				
Sijoitukset					
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettorahavirta	200 121	300 600	-164 550	-177 450	17 050
Antolainauksen muutokset					
Pitkäaikaisten lainasaamisten lisäys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten lisäys					
Pitkäaikaisten lainasaamisten vähennys					
Lyhytaikaiset lainasaamisten vähennys					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys					
Lyhytaikaisten lainojen muutos					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-48 896				
Toimeksiantojen varojen muutokset	6 416				
Toimeksiantojen pääomien muutokset	-5 001				
Vaihto-omaisuuden muutos					
Pitkäaikaisten saamisten muutos					
Lyhytaikaisten saamisten muutos	2 566				
Korottomien pitkäaikaisten vieraan pääoman muutokset					
Korottomien lyhytaikaisten vieraan pääoman muutokset	-52 877				
Muut muutokset					
Rahoitustoiminnan nettorahavirta	-48 896				
Rahavarojen muutos	151 225	300 600	-164 550	-177 450	17 050
Rahavarojen muutos (tase)	151 225				
Osakkeiden ja osuuksien muutos	432 865				
Muiden arvopaperien muutos					
Rahojen ja pankkisaamisten muutos	-281 640				

VI Yhteenvetotaulukko

Yhteenvetotaulukko sitovista eristä

Sitovuustasoa osoittava otsikko	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Käyttötalousosa				
Toimintakate	1 667 600,00	1 787 350,00	1 784 450,00	1 778 950,00
Tuloslaskelmaosa				
Kirkollisverotulot	-1 770 000,00	-1 950 000,00	-1 950 000,00	-1 950 000,00
Valtionrahoitus	-180 000,00	-180 000,00	-180 000,00	-180 000,00
Keskusrahastomaksu	72 000,00	73 000,00	73 000,00	73 000,00
Eläkerahastomaksu	88 500,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
Investointiosa				
Vanhan pappilan aitan maalaus		10 000,00		

VII Hautainhoitorahasto

Tuloslaskelma haudanhoitorahasto	Edellinen TP 2022	Kuluvan vuoden TA 2023	TA 2024	TS1 2025	TS2 2026
Toimintatuotot	-40 471,35	-44 000,00	-44 000,00	-44 000,00	-44 000,00
Maksutuotot	-40 471,35	-44 000,00	-44 000,00	-44 000,00	-44 000,00
Toimintakulut	50 229,18	48 900,00	49 400,00	49 400,00	49 400,00
Henkilöstökulut	33 100,99	41 200,00	41 300,00	41 300,00	41 300,00
Palkat ja palkkiot	26 901,35	32 000,00	33 000,00	33 000,00	33 000,00
Henkilösivukulut	6 199,64	9 200,00	8 300,00	8 300,00	8 300,00
Palvelujen ostot	4 089,07	2 700,00	3 400,00	3 400,00	3 400,00
Aineet ja tarvikkeet	13 039,12	5 000,00	4 700,00	4 700,00	4 700,00
Ostot tilikauden aikana	13 039,12	5 000,00	4 700,00	4 700,00	4 700,00
TOIMINTAKATE	9 757,83	4 900,00	5 400,00	5 400,00	5 400,00
Rahoitustuotot- ja kulut	1 051,49	-3 000,00	-3 200,00	-3 200,00	-3 200,00
Korkotuotot			-200,00	-200,00	-200,00
Muut rahoitustuotot	-2 817,81	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00	-3 000,00
Arvon alentumiset sijoituksista	3 869,30				
VUOSIKATE	10 809,32	1 900,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00
TILIKAUDEN TULOS	10 809,32	1 900,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	10 809,32	1 900,00	2 200,00	2 200,00	2 200,00